

Educationem
ATHALARICI
â *Gothorum Regis.*

STUDIOSA GYMNASII ELISABETANI
JUVENTUTE

Die XX. Decembris,

A. O. R. MDCCIII.

h. l. q. a

In Scenam productum iri

INTIMAT

Gottlob Granz.

WRATISLAVIÆ,

In Officina BAUMANNIANA Typis exprimebat

JOHANNES JANCKIUS,

Typographi Præfektus.

L. B. S.

Dramaticæ Actioni, quæ studiosa Juventus fidei nostræ commissa iussu & Autoritate Superiorum exerceri solet, materiam quidem totus orbis subministrare velle videtur, qui undiq; vel infelicibus turbis agitat, vel admirandis mutationibus obnoxius, casuum summè memorabilium, imò & Juventutis considerationi apprime inculcandorum copiam fatis largam exhibet; sed postquam ad publicum Europe statum intenti, prius *pacem Pannonicam restitutionem, mox Pacem*, paucis abhinc annis lumine citò transiuro Christianum Orbem illustrantem, jam *repositos totius Seculi præterlapsi casus*, imò & anno superiori *turbulenta Insurbie vicissitudines* in Scenam produximus, nunc aliquando propria nostra vineta cadere, eaq; quæ officio nostræ propria sunt, contemplari placuit, ne antiqvam Cynici Diogenis censuram incurramus, falsè Grammaticos ridentem, *quod tanto studio Ulysis pericula inquirerent, sua ignorarent*. Cum scilicet accuratior Juventutis educatio præcipuus officii nostri scopus sit, hinc illam in contemplationis nostræ objectum eligere, & (quam commodissimam dogmatum severiorum Juventuti imprimendorum methodum putamus,) in exemplo quodam ex Historiâ diu præterlapsorum sæculorum excerpto sistere volumus. Eadem nempe in orbe fabula luditur, quamvis Theatro & Actorum personis subinde mutatis; & quæ olim Juventutem, præsertim illustriorem, ad subeunda civilium negotiorum munia aptiorem, eoque nomine laudabiliorem reddiderunt, sive neglecta publicam orbis spem everterunt, ea hodie adhuc eodem effectu floridam nostrorum ætatem feliciorem vel infeliciorem reddunt. Non debiliores hodie, quam olim, stimuli Juventutem ad peccandi licentiam invitant; nec defecere terrestrium voluptatum illecebræ, quæ eadè, quæ olim, nocendi licentiâ intra cancellos nostros irrumpunt, & haud rarò sub excusabili liberioris educationis larvâ, aut fucato juvenilis elegantie schemate, optimos quosq; corrumpunt, & inficos quasi, nolentesq; à literarum & virtutis amore abducunt. In quantum verò perniciem disciplinæ defecit, & præmatura voluptatum licentia misere seductam Juventutem præcipitem, non convenientiori forsitan, quam A T H A L A R I C I, Gothorum Regis, exemplo ante oculos poni poterit. Hunc post A vi Gloriosissimi, Theodorici Regis, & Patris Fl. *Entharici Amali* fata Regno destinatum, ab octavo ætatis anno Piißima atq; ac Eruditissima Mater, *Amalofunta* Regina, optimis quibusdam Viris, ætatis morumq; gravitate, & Eruditionis laude celebribus custodiendum & erudiendum dabat, tanto quidem successu, ut Adolefcens omnium Virtutum & Eruditionis cultu, jure meliori, quam Titus olim, amor & delicia Generis humani dici posset. Sed hæc à pristina Gentis ferocia recedens educatio barbaris Procerum Gothicorum animis minime toleranda videbatur, qui Regem corporis potius, quam eruditæ mentis viribus pollentem præoptabant, & eousq; importunis precibus mentem Reginæ Matris sollicitabant, donec, majora rebellionis mala metuens, filium Seniorum consortio ademptum, Gothorum voluntati permitteret, qui mox eundem Juvenum literis expertum, Militum, Gladiatorumq; sodalitiis immixtum, ad plenam virtutis prudentiaq; oblivionem, omnemq; scelera licentiam perducebant. Brevi scilicet ille in Caligulam aut Nerone mutatus, noctu per vias publicas & lupanaria grassari, spretoq; optima Matris aliorumq; Piorum monitis, continuo luxuriæ & libidinis furore corpus perdere scetus, imò & sodalium instinctu horrendâ impietate in Matrem prudentissimam insurgens, mox vindictam celestem in se irritabat, sicq; animi corruptelâ in corpus transiente, morbo- rum vario genere correptus, Anno reparatæ Salutis DXXXIV., vix XVI. ætatis annum supergressus, moriebatur, Gothiq; perditis Regis & propriæ Salutis reis, nil nisi tristem feramq; nimis penitentiam relinqvebat.

Hunc infelici exitu terminatum disciplinæ defectum in securitatis & proterviæ juvenilis terrorem brevi Dramate præsentare placuit, non tam ad Theatri leges invento, quam potius ad Juvenum utilitatem directo; in quo, si quid ratione Titulorum, aliarumq; loquendi formularum, tam ab ævo Ciceroniano, quam à nostri temporis moribus longius abi-

abit, nobis minime vitio vertendum erit, qui *Casiodorum* Ducem secuti, ex *varis* ejusdem *Epistolis*, Regum nomine scriptis, incomparabili Historici illius Seculi Thesaurō, ea plurima mutuanda duximus. Nec in rebus, aut Personis, ficti quicquam, si leves quasdam circumstantias excipias, proponendum putavimus, sed potius omnia ex *Casiodori*, *Procopii*, *Jornandis*, & *Pauli*, Diaconi Aqvilegensis, fontibus haufimus; quo etiam minus forte probabilia, duræ scilicet in Reginam cavillationes, imò & ineptum fatidici Judæi artificium spectant, quæ omnia *Casiodoro* debentur, quamvis ultimum illud non ad *Athalaris*, sed proximi Successoris, *Theodahati*, tempora Autor ille referat. Ne vero in Personarum producendarum notitiâ quicquam desiderari queat, paucissimis adhuc verbis earundem Statum delineandum putamus. *Casiodorum*, Virum ab omni parte illustrem, summisq; tam in aulâ Gothicâ, quam Rep. Romanâ dignitatibus cum laude perfunctum, imò interdum ad Scepri fere societatem admissum, nemo ignorat, cum copia Scriptorum illius haud exigua Eruditorum manibus ubique volvatur. *Athalaris*, summi Oratoris laudes *Athalaricus* ipse apud *Casiodorum* (a) prolixè refert, dum illi Comitivam Domesticozum tribuit, eundemq; *Tolum*, Patrio, in officio Socium adjungit. *Ambrosius* inter Literarum Professores primò constitutus, inde per varios dignitatum publicarum gradus ad *Quæsturam* ascendit, quam illi ab *Athalarico* tributam apud *Casiodorum* (b) legimus. *Tolum*, Gothus illustris, Genti *Amalæ* Regiæ affinitate junctus, diu *Theodorici* Consiliis admotus, ab *Athalarico* initio Regni Patriatus honore ornabatur, quod duplici apud *Casiodorum* (c) Regis *Epistola* declaratur; *Osum* verò *Dalmatiæ* Præfecturâ ornatus, variis laudibus à Rege ipso ibidem (d) extollitur. Tres illi insignes Viri, quos quidem sine Veterum Scriptorum Autoritate Regi custodes adjunximus, magnâ laude itidem apud *Casiodorum* ornantur; ex quibus *Libertius* & *Albrius* Prætorii Præfecturam gesserunt, (e) *Publianus* verò ut Legatus ad Senatum missus (f) refertur; quibus & *Berantinus* accedit, Affinis Regis, Comes Patrimonii, donis & laudibus à Rege apud *Casiodorum* (g) honoratus. *Cyprianus*, post felicis bella in Aulâ *Theodorici* Referendarius, tandem Patriatus honore ab *Athalarico* affectus; (h) & *Opilio*, Sacrarum largitionum Comitvâ post militiâ laudem à Rege donatus, (i) Reginæ contrarii non sine ratione finguntur, quoniam jam à *Boethio* ob malas artes Delatorum numero accentur: (x) *Lenderis* verò & *Grippa*, quorum ille sub *Vitige* Rege Præfidiariorum urbi Romæ immisissor Præfectus, hic sub *Theodahato* *Dalmaticarum* copiarum Dux extitit, apud *Procopium* (l) referuntur. *Matasvoenta*, *Athalarici* Soror, eximia pulchritudinis Puella, Matri virtute similis, ejusdemq; cognata *Theodina*, *Theodahati*, post *Athalarici* fata *Gothorum* Regis, Filia, deinde producuntur, quarum utramq; *Procopius* laudat; (m) illam verò *Vitiges*, *Armaiger* prius *Theodahati*, tum illius in Regno Successor, invitam sibi Matrimonio junxit, (n) hanc verò *Ebrimiris*, à *Jornande* Gotho, rectius forte suæ Gentis nomina referente, *Evermor* dictus, (o) uxorem accepit; (p) inde & duos hos, tum intra Juventutis annos constitutos, Regi socios addidimus. *Monita* Regi seducto suggerenda dedimus *Victorino*, *Ravennatum* Episcopo, ad quem *Athalarici*, Regni initia annunciantis, *Epistola* apud *Casiodorum* (q) extat; & *Sigisni* Comiti, quem Romanam missum, ad Sacramentum Regis nomine S. P. Q. R. præstandum, è *Casiodoro* (r) discimus; horum verò pietati opposuimus tres *Gothorum* Duces, *Reperatum*, Urbis ab *Athalarico* Præfectum, (s) *Sindericham*, qui sequenti sub *Theodahato* bello *Syracusas* *Belisario* tradidit, (t) & *Wilam*, quem ut Patrimonii Comitem *Casiodorus* (u) citat. Tandem ad infelicia Regis fata exponenda destinavimus *Petrum* *Slyricum*, Rhetorem *Constantinopolitanum* elegantissimum & svavissimum, quem paulo ante mortem *Athalarici* Legatum ad *Amalofuntham* venisse, *Procopius* (w) indicat; *Salvantium*, circa eadem tempora Urbis Præfectum, (x) *Elpidium* Medicum, quem & *Theodorico* morienti adfuisse è *Procopio* (y) scimus, & *Felchem* Legisperitum, *Quæstorem* ab *Athalarico* constitutum. (z) Reliqua nullâ profus

a) Lib. 8. Variar. Epist. 12. b) Lib. 8. Epist. 12. c) Lib. 8. Epist. 9. & 10. d) Lib. 9. Epist. 8. & 9. e) *Casiod.* Lib. 8. Epist. 3. & 20. f) Lib. 8. Epist. 15. g) Lib. 8. Epist. 23. & Lib. 9. Ep. 31. h) *Casiod. Var.* Lib. 8. Epist. 21. i) *Casiod.* Lib. 8. Ep. 16. j) de *Consol. Philof.* L. 2. prof. 4. l) Lib. 1. de B. Goth. m) l. c. n) l. c. o) de rebus Goth. cap. 60. p) *Procopius* Lib. 1. de B. Goth. q) *Var.* L. 8. Ep. 8. r) Lib. 8. Ep. 2. s) *Casiod.* L. 9. Ep. 7. t) *Jornand.* cap. 60. u) Lib. 9. Ep. 14. v) Lib. 1. de Bell. Goth. adde *Casiod.* Lib. 11. Cap. 23. x) *Casiod.* L. 9. Ep. 16. y) Lib. 1. de B. Goth. z) *Casiod.* L. 8. Ep. 18.

JK II n 598

x 300 5604

prorsus expositione egent; quod & de Interficiendis Poëticis dicendum, quæ unice varietatis causa, & ad acroamatum tadia vitanda ad junctas. Si frigidiora videbuntur, quæ ad exprimenda voluptatum exercitia spectant, veniam vel eo nomine nobis ab Auditorum prudentiâ promittimus, quod Præceptoribus vix decorum videatur, juventutem ad liberiores jocosum scurrilitatem disponere. Nihil restat, quàm ut Vos, Literarum in urbe nostrâ PATRONI, FAUTORES & AMICI omnium Ordinum Æstumatissimi, ad accedendum intra Gymnasia nostri limina humili prece invitemus, vestramque aurium patientiam in audiendis, & animorum favorem in dijudicandis conatibus, imò & defectibus nostris efflagitemus. Si illud, quod inter perpetuos laborum & impedimentorum strepitus nobis parare licuit, non peni habebitur, nostra tamen desideria ad corrigendos educationis nãvos directã, ut speram, non displicebunt; hæc enim rectius se habente, plurima fortassis hujus orbis mala aut tollere, aut præcavere liceret. Cælestis vero Gratiã & omnia vestra, sic devotã prece optamus, desideria scopum suum attingere sinat, omnesque demum durioris ævi nostri defectus quàm clementissimè emendet: P. P. Die XIX. Decembr. A. O. R. MDCCIII.

Exhibebuntur :

I. ATHALARICI, (Georg. Friedr. Förster. Wrat.)

1. EDUCATIO OPTIMA, eandem

1. Probantibus: CASSIODORO, (Ad. Christ. Thebesio, Lign.) ARATORE (Job. Ferd. Curov. Wrat.) AMBROSIO, (Job. Gottlieb Fischer, Lign.) TOLUM, (Ernst Christian Hubrig.) WRAT. OSUM, (Alb. à Sebisch) AMALOSUNTRã, (Christoph. Leonb. Förster, Strapp.) LIBERIO, (Christoph. Raschky, Lign.) PUBLIANO, (Job. Georg. Hamilton, Slavienf. Pomer.) ALBIENO, (Christ. Nothel Sor. Luf.) quibus accedet BERGANTINUS, (Job. Georg. Kleiner, Bernshad.)

2. Oppugnantibus: CYPRIANO, (Sam. Graf, Wrat.) OPILIONE, (Job. Schürmann, Wrat.) LEUDERI, (Job. Jac. Lindick, Luben. Luf.) & GRIPPA, (Ernst Gottfr. Duhr, Wrat.)

2. SEDUCTIO, occupatis circa eandem aut impediendam : MATHASWENTã, (Fridr. Ferd. Kaleschmied, Rovic, Pol.) THEODINATE, (Georg. Wilb. Regio, Wrat.) EVERMORE, (Job. Fridr. Burg, Wrat.) VITIGE, (Ernst Maur. de Gaftron.) ATHLETA, (Vertraugott Klepperbein, Mega-Glog.) PANTOMIMO, (David Wilb. Pauli, Wrat.) LENONE, (Zach. Richard, Gorl. Luf.) JUDÆO, (Paul. Christ. Wenzel, Juloburg.) VICTORINO, (Casp. Gottlieb Reumann, Wrat.) SIGISINE, (Samuel Laur. Puschmann, Lesn. Polon.) REPERATO, (Gottfried Batselbt, Wrat.) SINDERICO, (Balhaf. Sigmund à Nothfirtch) & WILIã, (Job. Christoph. Wolff, Wrat.)

3. FATA INFELICIA, colloquentibus: PETRO ILLYR. (Job. Sam. Gebauer, Raten.) SALVANTIO, (Job. Wilb. Busen, Wrat.) ELPIDIO, (Georg. Wilb. Würbig, Wrat.) MINISTRO, (Gottfried Lägner, Goldberg.) & FELICE, (Sam. Vogelwürger, Wrat.)

II. PROLOGI, INTERSCENIORUM & EPILOGO loco :

1. ERUDITIO, (Job. Friedr. Löwe, Srel.) cui educationem Juventutis sibi vindicanti obstrepit: VANITAS, (Frid. Christ. Pauli, Wrat.) AMBITIO, (Job. Wilb. Rubel, Wrat.) & LUXURIA, (Ehrenfried Dobrauschky, Svidna.)

2. DISCIPLINA, (Job. Gabriel Stephan, Wrat.) V. PUEROS dirigens, (Tob. Wagner, Ernst Wilb. Tiz, Job. Christ. Scharff, Job. Jac. Wager, Gottlieb Wilb. Becker, Wratiss.) quorum plurimos seducunt: IMPROBITAS, (Frid. Böhm, Wrat.) LICENTIA, (Dan. Hoffmann, Wrat.) LASCIVIA, (Christ. Helnr. Bischoff, Wrat.) & IGNAVIA, (Job. Schwäbisch, Wratiss.)

3. SECURITAS, (Christ. Gottlieb Wilhelm, Breg.) GAUDIUM, (Gottlieb Zachmann, Wrat.) ALACRITAS, (Ernst Ferd. Sachs à Leutenheim) confundendã à TERRORE, (Gottf. Dreschriebe, Wrat.) DOLORE, (Christoph. Leop. Brendel, Lign.) & MORBO, (Job. Pöhl, Wrat.)

4. PRUDENTIA, (Job. Ad. Hensel, Goldberg.) Monita superadditura.

S. D. G.

VD 18

MC

J. H.
118, 48

II n
578

Educa
ATHA

STUDIOSA GYM
JUV
Die X
A. O. R.

In Scenam
IN
Bottlo

WRA
In Officina BAUMAN
JOHANN
Typogra

BIBLI
PONI

UNIVERSITÄTS- UND LANDESBIBLIOTHEK SACHSEN-ANHALT
LEIPZIG

CL
Gothorum Reg

TANI

ri

bat

